

ՀԱՏՈՒԿ ՀԱՐԿ՝ ԶՄՅԱԿՎԱԾ ՀՈՂԱՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՀԱՍՄԱՐ

Վրաստանի Էկոնոմիկայի նախարարությունը ծեռնամուխ է եղել նոր օրինամախաճքի մշակմամբ, քատ որի, չմշակված հողատարածքների համար կահմանվեն հատուկ հարկեր, թեպետ վերոնշյալ օրինամախաճքին ընդունվելու դեպքում անգամ, մինչեւ 2016 թվականը այն չի կիրարկվի:

Չմշակված հողատարածքների համար հատուկ հարկի սահմանումը հասարակայնությունը լայն արձագանք առաջացրեց: Մարդկանց մի մասը գտնում է, որ հողը գտնվում է քաղաքացիների սեփականության ենթոք, եւ նրանք կարող են որոշել՝ այն մշակե՞լ, թե՞ ոչ: Մյուս մասի կարծիքով, անմշակ հողատարածքների հարցը պետությունն առնչում է պարենային անվտանգության հետ,

Գյուղատնտեսության նախարար Օթար Դամելիա

ուստիեւ քայլեր է ծեռնարկում հարցի կարգվորման ուղղությամբ, միաժամանակ, հողերի մշակման հանգանանքն ընկալվում է որպես գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալ:

Ինչ վերաբերում է վերոնշյալ թեմայի շուրջ պետական կառույցների դիրքորոշմանը, ապա նա այն պետք է վարձակալությամբ կամ այլ տարրերակով հանձնի գյուղատնտեսական կոռուպտատիվիզմին: Ինչ թե որքանով է արդարացված ներկայուն գործոն կոռուպտատիվների գործունեությունը, դա երկորդ հայցն է:

«Մարդկի, ովքեր չեն մշակում հողը, թեր չեն աճեցնում, չպետք է նույն պայմաններից եւ իրավունքներից օգտվեն, որոնք վերապահված են այն մարդկանց, ովքեր մշակում են, թեր աճեցնում, հողատարածքի վրա իրականացնում բոլոր անհրաժեշտ նշողաշուրջը: Սենք ակտիվ գործունեություն ենք ծավալի էկոնոմիկայի նախարարության տնտեսական խորհրդի շրջանակներում եւ լրջորեն քննարկում ենք հարկային առունուկ գյուղատնտեսական նշանակության վարեւահողերի չօգտագործման կամ չմշակման դեպքում հարկերի ավելացման հարցը», հայտարարեց գյուղատնտեսության նախարար Օթար Դամելիան: Կոնկրետ ինչ տեսքով եւ ինչ չափով հարկեր կահմանվեն հողի մշակումն անտեսած սեփականատերերին, դեռևս հայտնի չէ: Ինչպես տեղեկացրին էկոնոմիկայի նախարարությունից, օրինանա-

խագիծը մշակման փուլում է, ուստիեւ մասնամասների մասին խոսելը վաղաժամ է:

Դիշեցնեք, որ չմշակված հողատարածքների համար հատուկ հարկի սահմանան հարցը օրակարգում դրվեց «կրացական երազանքի» իշխանության գլուխ գալու օրից: Այն ժամանակ Վրաստանի խորհրդարանի ագրարային հարցերի կոմիտեի նախագահ Գիգլա Ագուլաշվիլին հետո հարցարարությամբ ներկա մշակման մինչեւ 5 հեկտար հողատարածքը ունեցող տնտեսություններն ազատված են հարկերից: Կախված շրջաններից՝ 5 հեկտարից ավելի հողատարածքը ունեցող տնտեսությունները հարկադրված են: Վրաստանում մեկ հեկտարի հաշվով հողահարկը միջին հաշվով կազմում է 79 լարի: Դիշեցնեք նաեւ, որ 2012 թվականի փետրվարին կառավարության կողմից ընդունված որոշմամբ, հողերի դասակարգումը վերացվել էր, եւ բերդի ու ոչ բերդի հողատարածքները հարկադրված եր միեւնույն հարկով: Օրինակ, 2012 թվականին մեկ հեկտար հողամասի համար կախերիում, 63 լարիի փոխարեն, սահմանվեց 79 լարիի հողահարկը: Ելենով երեք տարի առաջ սահմանված հողահարկը սակագներից՝ ամենաքարոշ սակագինը՝ 95 լարի, սահմանվել էր Բրյուսիի, Գարդաբանի մունիցիպալիտետների ու Թբիլիսիի արվարձանների բնակչութերի համար, իսկ ամենացածր հողահարկը՝ 56 լարի, սահմանված էր Շուախեթի, Խարագուլի, Ֆիաթուրայի, Լենտեխի, Օնիի, Չոխատառի, Մեստիայի, Ստեփանծննդյան և Զավայի բնակչութերի համար:

Ի լրացում վերոնշյալի, նշեմ, որ Վրաստանի խորհրդարանի ագրարային կոմիտեն փետրվարի 2-ին ներնանդում եղավ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի մշակման եղանակակիր կառավարության հողերի համար սահմանված շահերովը: Կոմիտեի նիստին ներկա էր Վրաստանի գյուղատնտեսության եւ էկոնոմիկայի նախարարությունների ներկայացուցչները, գիտնականներ, փորձագետներ ու ֆերմերներ:

Խորհրդարանի ագրարային կոմիտեի նախագահ Գիգլա Ագուլաշվիլի

մից, թեպետ երկորորդ, երրորդ, չորրորդ եւ հաջորդ տարիների համար չմշակված հողատարածքները պետք է հարկադրվեն մշակված հողերի համար սահմանված նշանակությունում է, քանի որ Վրաստանը սակավական երկիր է, եւ յուրաքանչյուր հեկտարը մեծ նշանակություն ունի:

«Նման պրակտիկա կիրարկվում է աշխարհի շատ երկրներում, մասնավորապես՝ ԱՄՆ-ում: Օրինակ, Արքահամ Լինքոլնի նախագահության օրոք, եր անցկացվեց հողի բարեփոխում, քաղաքացիների համանվուն էր 160 ակր հողատարածք այն պայմանով, որ նրանք հիմնական նշանակության վարկայի շատ երկրներում է աճեցնում, ինչ առաջարկում է ամենամասն անտեսած սեփականատերերին, դեռևս հայտնի չէ: Ինչպես տեղեկացրին էկոնոմիկայի նախարարությունից, օրինանա-

նրա նկատմամբ կսահմանվեն պատժամիջոցներ, ինարավոր է նաև հողի ազգագույն օրինական հարկերից՝ ասաց փորձագետը եւ հավելեց, որ օրենքի վերոնշյալ հողահարչը ուժի մեջ է մինչեւ 1995 թվականը:

Դիշեցնեք, որ ներկա դորությամբ, մինչեւ 5 հեկտար հողատարածքը ունեցող տնտեսություններն ազատված են հարկերից: Կախված շրջաններից՝ 5 հեկտարից ավելի հողատարածքը ունեցող տնտեսությունները հարկադրված են: Վրաստանում մեկ հեկտարի հողահարչը միջին հաշվով կազմում է 79 լարի: Դիշեցնեք նաեւ, որ 2012 թվականի փետրվարին կառավարության կողմից ընդունված որոշմամբ, հողերի դասակարգումը վերացվել էր, եւ բերդի ու ոչ բերդի հողատարածքները հարկադրված եր միեւնույն հարկով: Օրինակ, 2012 թվականին մեկ հեկտարի հողահարչը միջին հաշվով կազմում է 79 լարի: Դիշեցնեք նաեւ, որ 2012 թվականի փետրվարին կառավարության կողմից ընդունված որոշմամբ, հողերի դասակարգումը վերացվել էր, եւ բերդի ու ոչ բերդի հողատարածքները հարկադրված եր միեւնույն հարկով: Օրինակ, 2012 թվականին մեկ հեկտարի հողահարչը միջին հաշվով կազմում է 79 լարի: Դիշեցնեք նաեւ, որ 2012 թվականի փետրվարին կառավարության կողմից ընդունված որոշմամբ, հողերի դասակարգումը վերացվել էր, եւ բերդի ու ոչ բերդի հողատարածքները հարկադրված եր միեւնույն հարկով: Օրինակ, 2012 թվականին մեկ հեկտարի հողահարչը միջին հաշվով կազմում է 79 լարի: Դիշեցնեք նաեւ, որ 2012 թվականի փետրվարին կառավարության կողմից ընդունված որոշմամբ, հողերի դասակարգումը վերացվել էր, եւ բերդի ու ոչ բերդի հողատարածքները հարկադրված եր միեւնույն հարկով: Օրինակ, 2012 թվականին մեկ հեկտարի հողահարչը միջին հաշվով կազմում է 79 լարի: Դիշեցնեք նաեւ, որ 2012 թվականի փետրվարին կառավարության կողմից ընդունված որոշմամբ, հողերի դասակարգումը վերացվել էր, եւ բերդի ու ոչ բերդի հողատարածքները հարկադրված եր միեւնույն հարկով: Օրինակ, 2012 թվականին մեկ հեկտարի հողահարչը միջին հաշվով կազմում է 79 լարի: Դիշեցնեք նաեւ, որ 2012 թվականի փետրվարին կառավարության կողմից ընդունված որոշմամբ, հողերի դասակարգումը վերացվել էր, եւ բերդի ու ոչ բերդի հողատարածքները հարկադրված եր միեւնույն հարկով: Օրինակ, 2012 թվականին մեկ հեկտարի հողահարչը միջին հաշվով կազմում է 79 լարի: Դիշեցնեք նաեւ, որ 2012 թվականի փետրվարին կառավարության կողմից ընդունված որոշմամբ, հողերի դասակարգումը վերացվել էր, եւ բերդի ու ոչ բերդի հողատարածքները հարկադրված եր միեւնույն հարկով: Օրինակ, 2012 թվականին մեկ հեկտարի հողահարչը միջին հաշվով կազմում է 79 լարի: Դիշեցնեք նաեւ, որ 2012 թվականի փետրվարին կառավարության կողմից ընդունված որոշմամբ, հողերի դասակարգումը վերացվել էր, եւ բերդի ու ոչ բերդի հողատարածքները հարկադրված եր միեւնույն հարկով: Օրինակ, 2012 թվականին մեկ հեկտարի հողահարչը միջին հաշվով կազմում է 79 լարի: Դիշեցնեք նաեւ, որ 2012 թվականի փետրվարին կառավարության կողմից ընդունված որոշմամբ, հողերի դասակարգումը վերացվել էր, եւ բերդի ու ոչ բերդի հողատարածքները հարկադրված եր միեւնույն հարկով: Օրինակ, 2012 թվականին մեկ հեկտարի հողահարչը միջին հաշվով կազմում է 79 լարի: Դիշեցնեք նաեւ, որ 2012 թվականի փետրվարին կառավարության կողմից ընդունված որոշմամբ, հողերի դասակարգումը վերացվել էր, եւ բերդի ու ոչ բերդի հողատարածքները հարկադրված եր միեւնույն հարկով: Օրինակ, 2012 թվականին մեկ հեկտարի հողահարչը միջին հաշվով կազմում է 79 լարի: Դիշեցնեք նաեւ, որ 2012 թվականի փետրվարին կառավարո